

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gnoti Seautón, Sive Arnoldi Geulincs Ethica

Geulincx, Arnold

Lugd. Batav., MDCLXXV

§. 3. Tertium Præmium Virtutis. Pax.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48728)

cum hæc à Deo immittuntur, subeunda esse, non reluctandum non contranitendum, non unum præ alio feligendum aut optandum: optio enim nobis nulla relinquitur, pensum autem nobis ad minutissimas usque minutias & præscriptum est, & rigidissime exigitur.

§. 3. Tertium Præmium Virtutis.

P A X.

Pax illa potissimum consistit in quiete & vacuitate Passionum, seu potius absentia stimuli istius, quam habent Passiones ad concitandum & turbandum animum, ad urgendum ut multa faciat, multa omittat gratiâ & contemplatione ipsarum (quem quidem stimulum præced. tract. ostendimus nihil aliud esse, quam propensionem quandam & proclivitatem animi nostri ad agendum omittendumve gratiâ Passionum:) putat quidem vulgus sedare se Passionem, cum morem ei gessit; V. G. sedare se tristitiam, si in querelas, in lacrymas se effundant; iram, si vindicent & verberent: timorem, si stationem deserant & fugiant. Et hoc etiam verum est, si ad punctum illud temporis, quo Passioni optem-

obtemperatur, animum attendamus: nam quo tempore lacrymantur, & queruntur dolor remittit, quo tempore vindicant & verberant, ira pacatur, & timor cum fugiunt sedatur. Sed si ad ulteriora tempora etiam animum attendamus, videbimus Passiones omnes obsequio non remitti, non minui, non sedari; sed contendere, crescere & efferari: nam qui sæpe lacrymatur & queritur, tandem minimis de causis totus lacrymabundus, totus querulus fit. Qui sæpe verberat & injurias suas stricte persequitur, tandem etiam ad minimas occasiones excandescit & furit: & sic de aliis.

Contra vero, qui Passionibus suis non obtemperat, ille quidem si reluctetur, tanto etiam magis irritat & laceffit eas, & consequenter auget & confirmat (ut satis etiam supra præced. tract. vidimus, ubi de vita Philosophica.)

Igitur hisce flammis (Passionibus inquam) obsequium velut oleum est, renifus velut flatus, utroque augentur & crescunt: restant igitur soli viri boni (quos præced. tract. ubi de vitâ Christianâ, descripsimus) Passiones suas feliciter superant, nunquam tamen eas superare directo volunt (quid enim esset hoc aliud, quam

quam suam pacem, suam quietem quæ-
rere, & aperte desciscere à fundamento
humilitatis ?) sed auscultantes Rationi,
nec obsequuntur, nec obnituntur suis
Passionibus, pabulum iis subducunt (id
est, obsequium) flatum prohibent, & om-
ne irritamentum (id est, non obnituntur
suis Passionibus) quid restat, nisi ut Pas-
siones quam citissime intermorianantur in
illis ?

§. 4. Quartum Præmium Virtutis.

DOCTRINA ATQUE DISCIPLINA.

Ex Passionum illa interneccione oritur
in viro bono altera quædam animi
quies & profundum silentium: sunt enim
Passiones illæ, velut insolentes quidam
& rixosi pueri circa mentis musæum cur-
sitantes & obstrepentes, impediensque
animum in auscultatione Rationis, in qua
naturam diligentia reposuimus: his igi-
tur extinctis in viro bono, manet ipse in
alto silentio, totus, nullo impediens, in
Ratione defixus, vidensque clare quid illa
dicat, sapiens redditur, de quo diximus
Tract. I. circa fructum diligentia.

Sapientia vero ad os deducta, doctrina
est, facileque illa in viro bono ad os dedu-
citur,